

PATIËNTEN INFORMATIE

Sneller beter na een **dikkedarmoperatie** ERAS-programma

**MAASSTAD
ZIEKENHUIS**

een santeon ziekenhuis

U wordt binnenkort opgenomen voor een dikkedarmoperatie. Het Maastricht Ziekenhuis past bij deze operatie het ERAS-programma (Enhanced Recovery After Surgery) toe. Dit programma leidt tot een bewezen versneld herstel en minder conditieverlies ten gevolge van de operatie. Uw verblijf in het ziekenhuis kan daardoor ook korter zijn. Wij adviseren u om deze informatie zorgvuldig te lezen.

Belangrijk

Voor een versneld herstel zijn de volgende punten van belang:

- een goede voorlichting;
- inname van bepaalde voedingsmiddelen, drank en medicijnen vóór en na de operatie,
- waardoor gewichtsverlies – en daarmee verlies van spiermassa en spierkracht – tegengegaan wordt;
- een optimale pijnstilling die de pijn effectief bestrijdt én tegelijkertijd nadelige
- effecten van de pijnstilling op de werking van maag en darmen tot een minimum beperkt;
- een zo kort mogelijke periode van bedrust, zodat verlies van spierkracht beperkt blijft en het herstel van maag en darmen verbetert.

(Bij)voeding

Als u in de periode voor de operatie veel afgevallen bent, kan het zijn dat bijvoeding nodig is om uw gewicht weer op niveau te brengen. Het is mogelijk dat u om deze reden al vóór de operatie naar een diëtist wordt verwezen.

Medicijnen

Neem bij opname altijd uw eigen medicijnen mee. Slaap- en kalmeringstabletten worden vóór de operatie liever niet gegeven. Reden hiervoor is dat u dan langer suf bent na de operatie en uw herstel trager op gang komt. Wanneer u gewend bent om dagelijks een slaap- of kalmeringstablet te gebruiken, mag u deze blijven innemen.

Dag van opname

U wordt één dag voor de operatie om 19.00 uur opgenomen in het Maasstad Ziekenhuis, op de afdeling Chirurgie 2. De afdeling bevindt zich in bouwdeel L op de tweede verdieping.

U mag op de dag voor de operatie tot 24.00 uur gewoon eten en drinken. Het is belangrijk dat u twee liter vocht drinkt. U mag geen alcoholische en koolzuurhoudende dranken. U krijgt bij opname een klysma om uw darmen te ontlasten. Afhankelijk van de operatie wordt er 's morgens voor de operatie nog een klysma gegeven. U krijgt ook een injectie om trombose te voorkomen en zo nodig prikken wordt er bloed geprikt.

Indien u een uitgebreide darmvoorbereiding moet volgen, lees dan de betreffende instructiefolder goed door. Bent u diabetespatiënt of is de uitgebreide darmvoorbereiding thuis niet te volbrengen, dan wordt u 's morgens om 11.00 uur opgenomen in plaats van 19.00 uur.

Dag van de operatie

Voeding

Twee en een half uur voor de operatie krijgt u twee pakjes PreOp: een helder drankje met een frisse smaak, dat voornamelijk uit suikers bestaat. Het drinken van deze PreOp heeft een positief effect op het herstel na de operatie. Deze pakjes moet u binnen 30 minuten opdrinken.

Indien u diabetespatiënt bent krijgt u geen PreOp. Wij prikken uw bloedsuiker en zo nodig krijgt u een aangepast infuus met insuline.

Pijnstilling

Voor de operatie brengt de anesthesist een slangetje in tussen de rugwervels, een zogeheten epiduraal katheter. Daardoor is het mogelijk om op de plaats van de operatie de pijn te bestrijden. Door deze plaatselijke pijnstilling hoeft er tijdens de operatie veel minder morfine gebruikt te worden, zodat bijwerkingen van morfine, zoals sufheid en het stilvallen van de darmen, ook veel minder voorkomen. Hoe beter de

darmwerking, hoe sneller u na de operatie weer kunt eten en drinken. Dit bevordert uw herstel.

Narcose

Naast de plaatselijke pijnstilling via de epiduraal katheter krijgt u ook algehele narcose. De dosering wordt precies op u afgestemd. U merkt hierdoor niets van de operatie en bent snel erna weer bij bewustzijn. De narcose werkt niet lang na, waardoor de tijd dat u op de uitslaapkamer verblijft normaal gesproken vrij kort is.

Tijdens de operatie krijgt u een infuus met medicijnen en vocht. Verder krijgt u een blaaskatheter (slangetje). Deze blaaskatheter is noodzakelijk omdat uw blaas nog niet goed functioneert.

Bij sommige operaties wordt er ook een drain geplaatst.

Na de operatie

Voeding

Wanneer u van de uitslaapkamer terugkomt op de afdeling, kunt u water of thee te drinken, tenzij u misselijk bent. Uit voorzorg krijgt u aan het eind van de operatie een middel tegen misselijkheid. Toch is misselijkheid niet altijd te voorkomen. Indien nodig kan het middel nog een keer gegeven worden. Als u niet misselijk bent, raden wij u aan minstens een halve liter thee en water te drinken na de operatie.

's Avonds mag u vloeibare voeding zoals bouillon, pap en vla. Omdat u nog geen normale hoeveelheden kunt eten, krijgt u daarnaast ook energierijke drinkbare voeding.

Pijnstilling

Naast de plaatselijke pijnstilling via de epiduraal katheter krijgt u ook vier keer per dag paracetamol. Het is belangrijk deze pijnstillers in te nemen. Ook als u geen pijn heeft! Een goede pijnstilling is van groot belang voor een goed herstel.

Bewegen

Bewegen is belangrijk om trombose (bloedstolselvorming) en longproblemen te voorkomen, maar ook om verlies van spierkracht tegen te gaan.

Bewegen is ook belangrijk om de darmen te activeren. De dag van de operatie wordt u na 20.00 uur geholpen door de verpleging om in een stoel te gaan zitten of rechtop op de rand van het bed (± één uur). Wanneer u rechtop zit, is uw ademhaling beter. Daardoor vermindert de kans op luchtweginfecties en verbetert de zuurstofvoorziening naar de wond, wat de genezing bevordert.

Eerste dag na de operatie

Voeding

De eerste dag na de operatie krijgt u al kleine maaltijden. Wanneer het drinken goed gaat, wordt het infuus aan het eind van de dag afgedopt (de infuusnaald blijft nog een dag zitten).

Ter bevordering van de werking van de dikke darm en om verstopping te voorkomen, krijgt u gedurende de opname een laxeermiddel. Dit middel zorgt ervoor dat u binnen enkele dagen ontlasting heeft. De darmen zijn immers nooit geheel leeg voor de operatie.

Bewegen

De verpleegkundige helpt u bij de verzorging en begeleidt u bij het uit bed gaan. U gaat minstens 3 x 2 uur uit bed en eventueel een kleine wandeling over de afdeling maken.

Wanneer u niet in staat bent uit bed te komen, probeer dan zoveel mogelijk rechtop, op de rand van het bed te zitten.

Pijnstilling

Een goede pijnstilling is van groot belang, want pijn belemmert u bij het bewegen en vertraagt daarmee het herstel. Geef daarom duidelijk aan wanneer pijn u belemmert uit bed te komen. Tweemaal per dag wordt u gevraagd om uw pijn een score te geven.

Psychosociale zorg

Een verpleegkundige die ruime ervaring heeft met psychosociale ondersteuning, komt bij u langs voor een ondersteunend gesprek.

Tweede dag na de operatie

Verzorging

U gaat uit bed om u te wassen. Indien nodig helpt de verpleegkundige u hiermee.

Pijnstilling

De epidurale katheter en de blaaskatheter worden in de loop van de ochtend verwijderd. Om de overgang na het verwijderen van de epiduraalkatheter zo goed mogelijk te laten verlopen, krijgt u extra pijnstillers.

Als de darmen weer beginnen te werken, kan dit samengaan met wat buikkrampen.

Bewegen

U moet wederom minstens 3 x 2 uur uit bed en een wandeling maken over de afdeling.

Volgende dagen

U mag naar huis wanneer:

- u zich goed voelt en in staat bent om naar huis te gaan;
- u ontlasting gehad heeft of windjes heeft gelaten;
- u normaal eten en drinken verdraagt;
- u goede pijnstilling heeft;
- de wond en/of stoma verzorgbaar is (indien nodig wordt thuiszorg aangevraagd)

Nazorg

In principe heeft u, als u voor de operatie zelfstandig functioneerde, na de operatie geen extra thuiszorg nodig. Wel is het prettig als u de eerste paar weken hulp kunt krijgen van uw naasten bij de huishoudelijke klussen. Vermijd zes weken zware huishoudelijke taken en neem goed uw rust in acht (zie folder 'Ontslag uit ziekenhuis').

Wat krijgt u mee naar huis?

U krijgt de volgende zaken mee naar huis:

- ontslagfolder;
- afspraken voor controlebezoek aan de polikliniek om uw hechtingen te laten verwijderen. Tevens bespreekt de chirurg en de casemanager de resultaten van het weefselonderzoek met u;
- eventueel een recept voor medicijnen. U kunt erop rekenen dat u met voldoende pijnstilling naar huis gaat;
- u krijgt tevens een belafsprake mee: 2 à 3 dagen na ontslag bellen wij u op om te vragen hoe het gaat;
- Indien u een stoma heeft gekregen, krijgt u een poliklinische afspraak bij de GE consulent.

Complicaties

Zoals bij iedere operatie, kunnen ook bij een dikkedarmoperatie complicaties optreden.

Gelukkig komen deze niet vaak voor en kunnen ze meestal verholpen of behandeld worden.

Mogelijke complicaties zijn:

- Wondinfectie: dit is een oppervlakkige ontsteking van de huid op de plaats van de operatiewond. Symptomen zijn: extreme roodheid van de huid of het lekken van wondvocht. Bij een wondinfectie kunnen enkele hechtingen verwijderd worden om eventuele pus uit te spoelen. U hoeft hiervoor niet altijd in het ziekenhuis te blijven, dit kan vaak ook thuis.

- Naadlekkage: een lek op de plaats waar de darm, nadat het zieke stuk is verwijderd, weer aan elkaar is gemaakt. De inhoud van de darm lekt dan weg in de buik en kan voor ontstekingen zorgen. Symptomen van een naadlekkage zijn: bolle gespannen buik, misselijkheid en braken, koorts, buikpijn. Wanneer er sprake is van naadlekkage moet u helaas opnieuw geopereerd worden.
- In enkele gevallen wil het maagdarmkanaal niet op gang komen. Dat betekent voor u dat u even geen eten mag, en een maagsonde krijgt.

(Pijn)klachten

De eerste week na ontslag dient u iedere ochtend de temperatuur op te nemen. De temperatuur is een belangrijke aanwijzing voor uw herstel. Krijgt u klachten zoals koorts (38°C of hoger), buikpijn, braken of hevige rugpijn, neem dan contact op met de afdeling Chirurgie 2, telefoonnummer 010 – 291 36 97.

De afdeling is 24 uur per dag bereikbaar.

Door omstandigheden kan het zijn dat enkele punten van het bovenstaande ERAS programma worden aangepast aan uw persoonlijke situatie.

Notities

De informatie in deze folder is belangrijk voor u. Als u moeite heeft met de Nederlandse taal, zorg dan dat u deze folder samen met iemand leest die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

The information in this brochure is important for you. If you have any difficulties understanding Dutch, please read this brochure together with somebody who can translate or explain the information to you.

Bu broşürdeki bilgi sizin için önemlidir. Hollandaca dilde zorlanıyorsanız, bu broşürü size tercüme edecek ya da açıklayacak biriyle birlikte okuyun.

Informacje zawarte w tym folderze są ważne dla Państwa. Jeśli język niderlandzki sprawia Państwu trudność, postarajcie się przeczytać informacje zawarte w tym folderze z kimś, kto może Państwu je przetłumaczyć lub objaśnić.

المعلومات المتواجدة في هذا المنشور مهمة بالنسبة لكم. إذا كنتم تواجهون صعوبة في اللغة الهولندية،
إحرصوا حينئذ على أن تقرأوا هذا المنشور بحضور شخص ما، الذي يترجم لك المعلومات الواردة فيه
أو بشرحها لكم.

Maasstad Ziekenhuis
Maasstadweg 21
3079 DZ Rotterdam

T: (010) 291 19 11

I: www.maasstadziekenhuis.nl / www.maasnik.nl (kinderwebsite)

I: www.maasstadziekenhuis.nl/mijn (patiëntenportaal)

